Poštnina plačana v gotovini

Leto XIX.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Številka 38.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto

Ljubljana, torek 31. marca 1936

Cena posamezni številki Din 1·50

Narodni poslanci za Bato

Naša država je menda v resnici dežela vseh neverjetnosti. Tako smo doživeli tudi to žalostno neverjetnost, da so narodni poslanci v plačanem inseratu nastopili v boju med tujim velepodjetjem in domačimi obrtniki v korist tujega velepodjetja. Iz razlogov, ki jih zaenkrat nočemo raziskovati, pa so smatrali ti poslanci, da še niso dovolj nastopili v obrambo tujega kapitala in tako smo čitali te dni v listih vest, da je skupina narodnih poslancev zahtevala od trgovinskega ministra, da prepove občinam pobiranje trošarine od gumastih opankov. Končno je ta skupina poslancev zahtevala od notranjega ministra, da nastopi proti agitaciji proti Bati, da ne bodo čevljarji več razbijali izložbenih oken v trgovinah Bate. (Par posameznih napadov obupancev, ki so izgubili svojo eksistenco, smatrajo ti narodni poslanci za lepo priliko generaliziranja, da se more prikazati tuje podjetje v vlogi nedolžno preganjanega.)

Kdo so ti dični poslanci, ki so tako neženirano nastopili za tuje podjetje in proti domačim obrtnikom, žal ne vemo, ker so poslanci v modri previdnosti zamolčali v svojem plačanem inseratu svoja imena, a tudi glede njihovih vlog na notranjega in trgovinskega ministra se govori le o skupini poslancev.

Mnenja pa smo, da je anonimnost teh poslancev popolnoma napačna in da bi bila velika napaka, če narod ne bi zvedel za imena teh dičnih poslancev. Zaslugi čast in zato na dan z imeni poslancev, ki se bore, da ne bo hodil naš narod bos, kar bi se zgodilo, če ne bi bilo Bate. Tako vsaj pravijo. Zato pa tudi na dan z imeni poslancev, ki tako vneto skrbe za obutev najbolj revnega naroda.

Pa še iz drugega, mnogo bolj tehtnega razloga je potrebno, da se objavijo imena teh nadvse dičnih poslancev. Čeprav ni ravno ugled naših narodnih zastopnikov med narodom zavidanja vreden, vendar pa le še ni tako padel, da bi javnost smatrala za mogoče, da v boju med domačimi obrtniki in tujim kapitalom nastopa narodni poslanec za interese tujega kapitala. Če se torej imena teh slavnih poslanskih zagovornikov tujega velepodjetja ne objavijo, potem se kaj lahko pripeti, da bo tudi javnost generalizirala in da bo greh nekaterih poslancev pripisala vsem poslancem.

Zato je dolžnost tudi poslancev samih, da oni poskrbe, da bo javnost poznala te zagovornike Bate in da se ti ne bodo mogli skrivati za anonimnostjo. Če so imeli pogum, da so nastopili za tuje velepodjetje, potem naj imajo tudi pogum, da javno prevzamejo posledice za svoj korak. Morda pa jih bo izvolilo pri prihodnjih volitvah za poslance tuje velepodjetje in ne jugoslovanski volilci. V deželi vseh neverjetnosti je na vse zadnje tudi to mogoče.

Ko občudujemo vnemo teh velediČnih narodnih poslancev v borbi za interese tujega velepodjetja, pa se moramo vendarle nehote vprašati, da se sicer vnema teh gospodov nikjer ne vidi. Tako vemo, da je več ko 10.000 čevljarskih mojstrov in pomočnikov zaradi tega velepodjetja brez posla, a vendar nismo slišali, da bi se ti skrbni narodni poslanci oglasili v njihovo pomoč. Vemo žal vsi le predobro, kako silne težave pritiskajo ves narod, da komaj prigara toliko, kolikor potrebuje za življenje, a vendar nismo nikdar videli te dične skupine poslanskih zagovornikov velepodjetja, da bi nastopila v korist trpečega naroda. Vemo pa tudi, da ni v Jugoslaviji samo eno domače podjetje, temveč cela vrsta domačih podjetij, ki propadajo, ker se jim z raznimi predpisi ovira nemoteno poslovanje. Kako pa to, da niso ti dični poslanci nikdar nastopili niti enkrat za eno teh podjetij? Kako to, da jim je pri srcu baš Bata?

Puščamo to vprašanje odprto v pričakovanju, da bodo poslanci sami odgovorili na to vprašanje. S svoje strani pa bi pripomnili naslednje. Ugled narodnega poslanca je odvisen od njegove borbe za pravice socialno šibkejših slojev. Neustrašeni tribun za pravice teh slojev, to je najodličnejša naloga poslanca in to je njegova velika legitimacija, ki mu daje ono moralno kvalifikacijo, da odloča o najvišjih državnih vprašanjih. Narodni poslanec, ki je to kvalifikacijo izgubil, je izgubil tudi svoj ugled in pri prvih svobodnih volitvah mora biti tudi njegove poslanske slave konec. Parlamenti, ki se zavedajo svoje važnosti za narod, zato tudi vedno pazijo na to, da se poslanci ne izneverjajo svoji najvišji dolžnosti, ker vedo, da bo trpel ugled vsega parlamenta, kadar bo padel ugled poslancev, ki tvorijo ta parlament. In zato smo dejali in ponavljamo, da je skupščina sama dolžna, da objavi imena onih poslancev, ki so prevzeli vlogo zagovornikov tujega podjetja v boju proti domačim obrtnikom, trgovcem in industrialcem! Kajti ne gre tu le za to, če velja opanek 30 ali 50 Din, temveč gre za to, da so na eni strani sami domačini, sami naši ljudje, na drugi strani pa podjetje tujega velekapitala. Če se že zasebnik v tej borbi postavi na stran tujega kapitala, je na vse zadnje stvar njegove vesti, če se postavi proti interesom domačinov narodni poslanec, pa je to javna zadeva, ki jo je treba dognati in razčistiti do konca.

In zato zahtevo: Na dan z imeni poslanskih zagovornikov tujega velepodjetja! Če ne smatra noben drug list za potrebno, da nastopi s to zahtevo, pa prevzemamo to nalogo mi in upamo, da bo tej naši zahtevi v interesu ugleda naše skupščine tudi ustreženo!

Optimizem izginja

Iz poročila predsednika ljubljanskega združenja Karla Sossa

Na včerajšnjem občnem zboru ljubljanskega združenja je podal predsednik Karl Soss naslednje z glasnim odobravanjem sprejeto poročilo o našem gospodarskem stanju.

Na lanskem zboru našega Združenja sem bil še v tem srečnem položaju, da sem mogel poudariti, da smo ohranili gospodarski stanovi kljub težki in dolgotrajni krizi še vedno **nekaj zdravega optimizma** in da še vedno upamo in zidamo na boljše čase.

Ko pa podajam letos svoje poročilo, moram žal konstatirati, da so se **razmere tako zelo poslabšale, da izginjajo iz vrst gospodarskih stanov tudi zadnji ostanki nekdanjega optimizma.** Položaj je postal za večino gospodarskih panog naravnost **obupen,** kakor je dejal na včerajšnjem občnem zboru Združenja pletilcev njegov predsednik g. **Franzl,** ker je pač vedno manj upanja, da bi se tudi začela pri nas izvajati pravilna in preudarna gospodarska politika. **Strankarska politika** še vedno obvlada naše javno življenje in zato je pogled v bodočnost tako obupno teman.

Zlasti teman pa je za trgovca in še posebej za detajlista. Vse težave, ki so uničevale in ubijale trgovino, so ostale, njim pa se je pridružila še cela vrsta novih, prav nikjer pa ni doživela trgovina le nekaj olajšav.

Kupna moč prebivalstva zopet znižana

Ljubljana je uradniško mesto in velik del vsega njenega dohodka izvira iz plač. Zato je bila z **redukcijo plač** državnih nameščencev, in sedaj še samoupravnih, gospodarska moč Ljubljane nad vse prizadeta. Saj so plače danes prav za prav edino povračilo, ki ga dobi Slovenija od plačanih davkov. **Redukcija plač pomeni zato znižanje prometa v vseh trgovinah za prav isti odstotek, za kateri so bile znižane plače.**

Pri tem znižanju prometa pa predvideva novi državni proračun zvišanje dohodkov **iz poslovnega davka,** ki se edino v Sloveniji res redno plačuje, za nič manj kot **170 milijonov dinarjev.** S tem bo znova zmanjšan zaslužek trgovca in povečano davčno breme prebivalstva. Istočasno z uradniškimi plačami pa stalno nazadujejo tudi **delavske mezde.** Sedaj se sicer napoveduje uredba **o minimalnih delavskih mezdah.** Po dosedanjih izkušnjah pa se moramo bati, da bo tudi ta uredba **zadela samo Slovenijo.** Kajti pri nas se bo ta uredba res izvajala, dočim bo ostala drugod samo na papirju, da bo konkurenčna sposobnost slovenskih podjetij znova nazadovala.

Ljubljana je središče vsega slovenskega gospodarskega življenja in zato tudi živo čuti vsak udarec, ki zadene slovensko gospodarstvo. In to je doživelo z izvajanjem gospodarskih **sankcij** proti Italiji naravnost katastrofalen udarec. Zaradi teh sankcij je čisto pretrgana zunanja trgovina z državo, s katero smo bili v najbolj živahnih gospodarskih stikih.

Vsa lesna trgovina zaradi tega počiva, ves oni ogromni dohodek, ki ga je redno dajal naši pokrajini les, je izgubljen. Za več ko **četrt milijona Din** deviz je dobila v najbolj konjunkturnih letih Slovenija od lesa, danes ni več teh deviz, da bi oplajale slovensko gospodarstvo. In to občuti živo tudi Ljubljana in posebno ljubljanski trgovec.

Stalno **zniževanje slovenskih premogovnih dobav državnim železnicam** je nova pasivna postavka v slovenski gospodarski bilanci. Les in premog sta skoraj edini naravni bogastvi Slovenije in še ta dva vira sta sedaj usahnila. To zmanjšanje slovenskega narodnega dohodka je nujno imelo svoje najtežje posledice tudi za našo trgovino. Cela vrsta odjavljenih trgovin so živi spomeniki tega nazadovanja slovenskega gospodarstva.

Čim bolj pa je padel promet v trgovinah, tem bolj je rasla konkurenca, in predvsem

nelojalna in nelegalna konkurenca

Z vsem ogorčenjem moramo konstatirati, da je ostal ljubljanski trgovec v tem boju z nelegalno konkurenco **brez zaščite oblasti.** Čeprav je trgovec eden najmočnejših in najbolj vestnih plačevalcev davkov, so vendarle oblasti prezrle vse naše opomine na protizakonito konkurenco, ki uničuje trgovino.

Krošnjarjem so odprte vse ulice, celo po uradih nemoteno prodajajo svoje blago in po stanovanjih se oglašajo kar cele trume raznih nelegalnih potnikov in agentov. Trgovstvo je organiziralo samopomoč, žal pa ni ta mogla roditi pravih uspehov, ker se krošnjarji niso kaznovali, kakor bi se morali. Tako postaja krošnjarska nadloga vedno večja in uničuje vedno več trgovskih panog.

Prav tako pa so bili brezuspešni vsi naši protesti proti **davčnim ugodnostim** raznih nabavljalnih zadrug in konzumov. Niti toliko se ni hotelo storiti proti tem zadružnim trgovinam in gostilnam, da bi vsaj izpolnjevale pogoje, ki jih zakon predpisuje za njih davčno oprostitev. Tako pravi zakon izrečno, da izgubi za vedno vse davčne in druge olajšave zadruga, ki prodaja svoje blago tudi nečlanom in ki prodaja luksuzno blago. Iz vseh seznamov zadrug, ki jih te oficialno pošiljajo naokoli, se vidi, da prodajajo tudi luksuzno blago, in vendar uživajo nemoteno še naprej vse davčne ugodnosti.

Na vse zadnje pa se ne smemo niti čuditi, saj se je mogla zgoditi tudi ta gorostasnost, da se s sedanjim finančnim zakonom **podeljuje vsem zadrugam, njihovim zvezam in njihovim funkcionarjem kazenska oprostitev za vse kršitve obrtnega in taksnega zakona.** Zakaj bi se torej zadruge in njih funkcionarji menili za zakonita določila, saj jim je kazenska prostost itak zagotovljena. **Najodločneje protestiramo proti tej potuhi, ki se daje zadrugam za njih protizadružno in protizakonito delovanje.**

Pa še ni bilo dovolj te protizakonite konkurence. Zaman so bile tudi vse naše zahteve, da se **obdačijo trgovine industrijskih podjetij tako,** kot trgovine samostojnih trgovcev. Kakor da bi bila državniška modrost v tem, če se prezirajo interesi davkoplačevalca, tako dosledno so se omalovaževale in preslišale vse naše zahteve. Tako so bili zaman celo vsi protesti vsega jugoslovanskega trgovstva proti veleblagovnici »Ta-Ta«. Že je začela ta delovati v Beogradu, že je dobila obrtno dovoljenje v Zagrebu in ne bo dolgo, ko bomo tudi v Ljubljani morali nastopiti v boj proti tej novi tuji konkurenci. Veliki shod trgovstva v Zagrebu, na katerem je bilo zastopano tudi naše Združenje in na katerem je izrekel tovariš Bahovec našo popolno solidarnost s hrvatskim trgovstvom, je bilo torej popolnoma zaman.

Tujci izpodrivajo domačine

V zadnjem času pa opažamo tudi to, da se vedno bolj vriva na naš trg **tudi tuji in zlasti židovski element.** A kar je najbolj žalostno, vriva se s pomočjo naših oblasti. Tako Zbornica za TOI, ko tudi naše združenje je odreklo dvema židovskima trgovcema pravico do poslovanja v Ljubljani, pa sta kljub temu prišla do obrtnega pooblastila.

Najslovesnejše protestiramo proti temu in zahtevamo, da **mestna občina ščiti domače prebivalstvo in da ne dopušča tujcem, da bi odjedali domačim še tisti bori ostanek zaslužka, ki jim je še ostal.**

Zaslužek manjši, davki večji

Vse to so dejstva, ki jasno kažejo, da ljubljanski trgovec ne more več tega zaslužiti, kar je zaslužil nekoč. Tudi če je še tako delaven in še tako marljiv, njegov zaslužek nekdanjih vsot ne more več doseči. Kljub temu pa se zahtevajo od njega vedno nove in nove dajatve. Omenil sem že povišanje poslovnega davka in luksuznega davka, ki ga prinaša novi državni proračun.

Poleg tega pa uvaja državni proračun še **nove skupne banovinske trošarine,** s katerimi se **začenja centralizacija banovinskih financ.** Mesto, da bi se začela tolikokrat obljubljana in napovedana decentralizacija izvajati, dobimo še začetek centralizacije pri banovinskih trošarinah. S takim početjem se nikakor ne moremo strinjati in naša zahteva je, da se ljudstvu da samoupravna pravica, predvsem pa pri banovinskih financah.

Še odločneje pa moramo ugovarjati temu, da bodo nekatere banovine prejemale iz skupnega državnega banovinskega trošarinskega fonda **neenake dohodke. Slovenija,** ki je že itak prikrajšana pri državnih dohodkih, **naj sedaj plačuje še banovinske trošarine za druge.** Nič ne bi rekli, če bi bila Slovenija res bogata dežela, toda pesem o bogati Sloveniji se je že davno nehala in **pavperizacija Slovenije se veča kar strahotno.** Do katere stopnje je že prikipela beda Slovenije, kaže najlepše dejstvo, da je za 40 službenih mest bilo vloženih 2000 prošenj, za katere je šlo samo na taksah okoli 300.000 dinarjev, ki bodo zopet šli kot državni davek v Beograd, da je ljubljanska občina zopet za teh 300.000 Din revnejša.

Proti povišanju mestnih davščin

Še v mnogo večji meri pa obremenjuje ljubljansko trgovino **novi ljubljanski mestni proračun.** Že lani sem v proračunski razpravi na ljubljanskem magistratu opozoril, da je za mestno gospodarstvo prišla dvanajsta ura, da se mestne finance sanirajo. Moje opozorilo je ostalo brez učinka in sedaj se naenkrat hoče, da se v enem letu popravi vse to, kar se je zgrešilo v vrsti let. Tako se povišujejo mestne doklade, mestna vodarina in kanalske pristojbine in zlasti vse mestne trošarine in uvoznine.

Na seji finančnega odbora in v proračunski razpravi sem opozar-

jal, da je davčna moč ljubljanskega prebivalstva tako padla, da teh povišanj ne prenese in predlagal sem več varijant, kako bi se sedanji primanjkljaj kril v nekaj letih. Vsa moja opozorila **so bila zopet zaman in nas gospodarskih ljudi se noče in noče poslušati.** Na to smo intervenirali pri finančnem ministru g. Letici, ki je obljubil, da bo naše predloge upošteval.

Prav resno se bojim, da se bodo morali naši gospodje na magistratu tudi sami prepričati, da je **davčna moč ljubljanskega prebivalstva tako padla**, da je čisto izključeno, da bi mogla Ljubljana dati deset milijonov novih mestnih davščin. Bojim se zato, da se bo sanacija mestnih financ ponesrečila, da pa bo s tem večjo gotovostjo ljubljanska trgovina zaradi tega poskusa z napačnimi sredstvi znova in temeljito nazadovala.

Zaslužek manjši, davki večji, vse druge težave pa iste, če ne še večje. **Na denarnem trgu** ni nobenega olajšanja in trgovec, ki je navezan na kredit, si tega ne sme dovoljevati, ker je predrag, ker je obrestna mera mnogo previsoka, da bi jo mogla trgovina v sedanjih časih slabe kupčije premagovati.

Napetost med debetno in kreditno obrestno mero je narasla že od 8 na 10% in je postala že tako visoka, da bi bila intervencija vlade nujna. Pa nikakor ne smemo na njo upati, ker za interese trgovca ni in ni razumevanja. To pa je tudi **oni glavni vzrok, da** izginja naš optimizem in da moramo obupavati.

Zakaj izginja optimizem

Naj predlagamo še tako koristne in še tako evidentne stvari, nikdar se te ne upoštevajo. Birokracija, ki vedno bolj vlada v državi, se ne zmeni za proteste ljudstva, naši zastopniki pa, ki bi se morali složno in odločno boriti proti temu temeljnemu zlu, uporabljajo vso svojo energijo samo za medsebojne boje.

Zato se nič ne izpremeni, **zato ostaja vse pri starem, pa naj pride ta ali druga vlada. Nič se ne da storiti!** To prepričanje usvaja ljudi in v tem je glavni in najbolj resen vzrok, da optimizem izginja. Zato vidimo **pred seboj le temno sliko in zato se bojimo, da bo naše gospodarstvo omagalo.**

Vendar pa se moramo boriti do zadnjega in zato mora biti naša prva dolžnost, da smo solidarni, da ustvarimo med vsemi gospodarskimi stanovi prisrčno antanto in da s složnim delom pomagamo drug drugemu. V Ljubljani smo to solidarnost tudi dosegli in v velikem boju proti bivšemu finančnemu ministru dr. Gjorgjeviću je ta solidarnost prinesla tudi popoln uspeh. Tudi v bodoče se mora ta solidarnost izkazati in zato že danes apeliram na vse, da bomo vsi enotno nastopili v obrambo svojih pravic in svoje eksistence in če treba tudi z najmočnejšimi sredstvi, ki so nam na razpolago. In s tem pozivom končam!

Pletilski obrt propada

Število obratov padlo v zadnjih treh letih za eno tretjino

Še so v spominu oni časi, ko so se na ljubljanskem velesejmu živahno kupovali pletilni stroji in ko se je v Sloveniji razvijal pletilski obrt in donašal ljudem nov zaslužek. Ti veseli časi so sedaj že davno minuli in pletilski obrt preživlja danes tako težko krizo ko le malokateri drug obrt. In še se je bati, da nismo še prišli do skrajne točke propadanja, ker se kljub vsem opominom pletilcev **nič ne stori** za njih obrambo. Eno **samo veliko razočaranje je zato** prevzelo pletilce in to se je jasno pokazalo tudi na nedeljskem občnem zboru Združenja pletilcev v Ljubljani.

Občni zbor je otvoril in vodil zaslužni predsednik združenja **Henrik Franzl.** Po konstataciji sklepčnosti občnega zbora je pozdravil vse navzoče, zlasti pa zastopnika okrožnega odbora obrtnikov g. **Igliča** ter urednika »Trgovskega lista«.

Predsedniško poročilo g. Franzla

Nato je podal svoje predsedniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Vsako leto smo morali žal konstatirati, da **naš obrt nazaduje.** Toda še vedno smo imeli **nekaj optimizma** in verovali v boljšo bodočnost. Danes ob zaključku triletne funkcijske dobe pa moram žal reči, da je **naš položaj brezupen.** — Bati se moramo, da bodo strti še oni, ki so se mogli dosedaj upirati vsem težavam, če se seveda ne bodo vse naše gospodarske razmere prav temeljito izpremenile.

Zakaj propada naša stroka?

Samo z izgovorom na gospodarsko krizo se ne more odgovoriti na to vprašanje, kajti prepričani smo, da bi se pri dobri volji odločujočih mogli vsaj omiliti vzroki sedanje krize.

Položaj pletilcev je danes tako žalosten, kakor še ni bil nikdar. Časi, ko smo kupovali stroje, da bi sledili zahtevam časa, so že pozabljeni. Zaradi pomanjkanja denarja se **konzumira samo najcenejše blago in zato naši stroji stoje** razen v dobi 2 do 3 sezonskih mesecev. Poleg tega ubija pletilski obrt silna konkurenca, ki izhaja od podjetij, ki jih vodijo nestrokovnjaki in ki **brezobzirno izkoriščajo delovno moč.** Znano nam je, da **plačujejo nekatera podjetja v Bosni delavce za 10urno delo po 6 do 8 Din na dan.** S takšnimi podjetji seveda ne morejo konkurirati naša podjetja, ki plačujejo delavcem mezde, ki jih po svoji strokovni sposobnosti tudi zaslužijo.

Pletilstvo je še vedno **prost obrt in zato se širi skoraj epidemično.** Dolgo je veljalo kot pravilo, da izdelujejo večja podjetja izdelke ceneje od malih. Danes pa to načelo ne velja več. Kajti danes oddajajo manjša **podjetja delo na dom** in takšni domači delavci, ki ne poznajo nobenih dajatev, **delajo za vsako ceno.** Ti domači delavci ogražajo obstoj vseh manjših podjetij, ker ne delajo le za vsako ceno, temveč tudi prodajajo **blago za vsako ceno.**

Poleg te divje konkurence pa ubija pletilstvo tudi **davčno breme.** Še vedno se odmerja od davkarij davek na podlagi dohodkov v konjunkturnih časih. Dostikrat se je zato že pripetilo, da je **bil pletilcu odmerjen davek v isti višini, kolikor je znašal ves njegov letni promet.**

Kaj zahtevamo?

Da se reši pletilski obrt pred propadom je treba:

1. Vendar enkrat se naj že izvede naša stara zahteva, da se **uvrsti pletilstvo med rokodelske obrte.** Zbornica je že priznala pletilstvo kot obrt in to se naj sedaj izvede v obrtnem zakonu.

2. Druga naša zahteva je, da se **uvedejo minimalne mezde** ter s tem onemogoči umazana konkurenca z izkoriščanjem delavstva. Veljavni predpisi glede nadurnega dela naj se izvajajo rigorozno.

3. Za pletilce naj se uvede **pavšalno obdačenje,** in sicer brez ozira, če žive v mestu ali na deželi. Seveda pa morajo biti davčne dajatve tudi v skladu z zaslužkom pletilca.

4. V obrtni zakon naj se vnesejo potrebna določila **v obrambo obrtnikov proti šušmarstvu.** To so naše zahteve, ki jih ponavljamo že leta in ki naj se že vendar enkrat tudi uslišijo.

Naše poročilo ob zaključku naše triletne funkcijske dobe ni ravno razveseljivo, kar pa ni naša krivda, ker smo se vedno prizadevali, da čim bolje zastopamo interese svojih članov. Baš zato pa, ker se naši interesi tako malo upoštevajo, je tem bolj potrebno, da se še z večjo silo oklenemo svojega združenja in da delamo za njegov napredek. (Viharno odobravanje.)

Tajniško poročilo je podal nato

tajnik Karl Soss

Ugotovil je, da je zanimanje za združenje v času krize med člani narastlo. Združenje je dajalo svojemu članstvu vedno tudi vsa davčna pojasnila, vendar pa nekateri člani še vedno ne pojmujejo dobro svojih davčnih dolžnosti. V svojem poročilu je zato tajnik Soss podrobno navedel, kako in kdaj je **treba vložiti davčne napovedi.**

Da bo pobijanje šušmarstva uspešno, **je potrebno, da tudi člani sami prijavijo vsak primer** šušmarstva in z vsemi podrobnimi podatki. Nato je poročal o delu uprave, ki je izvedla vpis članstva, pomočnikov in vajencev, vodila točno evidenco o gibanju obratov ter se dosledno borila za priznanje pletilstva kot rokodelskega obrta. — Uprava je z okrožnicami raztolmačila članstvu tudi vse nove uredbe, pomagala članstvu pri vlaganju pritožb ter bila članstvu vedno na razpolago z nasvetom.

Iz registra o prijavljenih in odjavljenih obratih je razvidno, da je **bilo v l. 1935. odjavljenih 41 obratov,** začasno ustavljenih 5, na novo prijavljenih pa 6. Ob koncu leta 1935. je bilo pri združenju registriranih 209 pletilcev, dočim jih je bilo ob koncu l. 1932. še 304. **V treh letih je torej padlo število obratov za 95 ali za 31'25 odstotka.** To je ogromen padec, ki nujno opominja odločujoče kroge, da že enkrat izpolnijo naše zahteve. — (Živahno odobravanje.)

Blagajniško poročilo je podal g. Martin **Mahkota.** Splošni upravni stroški so znašali Din 21.005'—, dohodki pa za Din 193'— manj. S skrajnim varčevanjem je bilo mogoče izdatke znižati za Din 3000. V imenu nadzorstva je poročal g. Andrej **Jeglič,** ki je v svojem poročilu naglasil, da je bilo poslovanje združenja v **vzornem redu** in da so znašali izdatki celo za 1700 Din manj kakor pa so bili preračunani. Predlaga odboru razrešnico in pohvalo za njegovo trileto vestno delovanje.

Tudi **proračun za prihodnje leto** je podal g. **Mahkota.** — Proračun predvideva 23.000 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov.

Predsednik Franzl je poročal nato o predlogu uprave glede **nove članarine.** Uprava je vedno gledala na to, da plačajo socialno šibkejši člani čim manj prispevkov. Tako je lani plačalo 19 članov najvišje kategorije več prispevkov, kakor 143 članov najnižje kategorije. Po novem naj bi veljali ti prispevki. Za prvo kategorijo (do 2 stroja) in 2. kategorijo (od 3 do 5 strojev) neizpremenjeno, to je po 40 oz. 100 Din letno, za 3. kategorijo (6 do 10 strojev) 200 Din, dosedaj 150 Din in za 4. kat. (nad 10 strojev) mesto 300 Din 400.

Vsa poročila in vsi predlogi so bili nato **soglasno sprejeti.**

V imenu obrtniškega okrožnega odbora je pozdravil zbor njegov predsednik g. **Iglič,** ki je zlasti poudarjal, da ne bo preje zboljšanja, dokler ne bo v našem javnem življenju **manj politike in več gospodarskega dela.** Poudarja potrebo **solidarnosti med vsemi obrtniki** in vsemi gospodarskimi stanovi. Nato omenja celo vrsto vprašanj, ki bi jih bilo treba rešiti. Temperamentni in odločni govor predsednika Igliča so nagradili poslušalci z glasnim aplavzom.

Sledile so **volitve.** Čeprav je dosedanji predsednik Franzl ponovno izjavil, da iz zdravstvenih razlogov na vsak način odklanja zopetno izvolitev, se je končno moral le udati vsesplošni zahtevi članstva in nato je bila soglasno izvoljena naslednja lista.

Predsednik: Henrik Franzl, podpredsednik: Franc Kos; člani uprave: Karl Soss, dr. Josip Hudovernig, Metka Lazar, Marija Bučar, Martin Mahkota, Draga Čuden (vsi v Ljubljani), Franc Lajovic, Litija, Janko Novak, Radovljica, Alojz Vogelnik, Radovljica, Franjo Črnilec, Naklo, Beti Pušnik, Vojnik, Edmund Lozej, Maribor. **Namestniki:** Janko Baloh, Ljubljana, Andrej Ogrizek, Kranj, Franc Tajner, Črnomelj, Josip Penca, Novo mesto, Marija Plahutar, Celje. **Nadzorstvo:** Andrej Jeglič, Lesce, Slavko Premelč, Ljubljana, Franc Krašovec, Stična.

Na predlog tajnika **Popoviča** je bila soglasno sprejeta ta resolucija:

Pletilci, zbrani na 5. rednem občnem zboru Združenja pletilcev za Dravsko banovino v Ljubljani, dne 29. marca 1936 ugotavljajo:

1. Pletilstvo — dasiravno zahteva **od** izvršujočih mnogo strokovnega znanja, praktičnega in teoretičnega značaja — še vedno ni priznano za rokodelsko obrt. Zato se dogaja, da morejo izvrševati ta obrt tudi take osebe, ki v nobenem pogledu niso kvalificirane in so zato ostali pletilci prizadeti s trajno in nepopravljivo škodo.

Zato zahtevamo, da se to nevzdržno stanje odpravi in pletilstvo uvrsti med rokodelske obrti. Zbornico za TOI pa prosimo, da skrbi za to, da se bo uvrstitev ob novelizaciji obrtnega zakona tudi v resnici izvršila.

2. Zbog izkoriščanja delavstva v nekaterih krajih države in pri nekaterih podjetjih se ustvarja podlaga za nerealno konkurenco, ki socialno čutečim podjetnikom-pletilcem že malone popolnoma onemogoča udejstvovanje.

Predlagamo zato, da se z maksimiranjem mezd izenači konkurenčna sposobnost vseh podjetij in tako ustvari možnost daljnje eksistence onim obrtnikom, ki skušajo tekmovati in konkurirati s kakovostnimi izdelki ter ne v škodo prizadetega delavstva. — Prosimo Zbornico za TOI, da nas tudi v tej naši zahtevi na odločujočih mestih podpira.

Občni zbor Združenja trgovcev v Ljubljani

Včeraj v ponedeljek zvečer je bil v Trgovskem domu občni zbor ljubljanskega združenja trgovcev. Občni zbor, ki je bil odlično obiskan in ki je potekel v lepi slogi, je otvoril in vodil predsednik Karl Soss. Vsa poročila funkcionarjev združenja so bila soglasno sprejeta, prav tako tudi predlog zborničnega predsednika Ivana Jelačina, da se naroči združenje **na 700 izvodov tedenske izdaje »Trgovskega lista«.**

Ker objavljamo vsa poročila o občnih zborih združenje redno v sobotnih številkah, bomo objavili tudi podrobnejše poročilo o občnem zboru ljubljanskega združenja v soboto. Za danes objavljamo le **poročilo predsednika Sossa.**

Stanje javnih del

Stanje javnih del je bilo v začetku tega meseca v Jugoslaviji naslednje:

Raznih gradbenih načrtov je bilo izdelanih že za 413 milijonov Din. Od tega je bilo z licitacijami že oddanih del za 220'6 milijona Din. Od vseh nameravanih del odpade na ceste 353 milijonov, na mostove pa 29 milijonov dinarjev.

Politične vesti

Nj. Vel. kralj Boris je pomilostil polkovnika Velčeva in majorja Stojčeva na dosmrtno ječo.

Za sestavo koncentracijske vlade v Grčiji se bo začelo takoj zopet delati, kakor hitro se bo vlada Demerdzisa predstavila parlamentu.

Albanski parlament je sklepal o novi pogodbi med Italijo in Albanijo. Predsednik vlade Frašeri je poudarjal, kako je novo pogodba v veliko korist Albanije ter zavračal trditve, kakor da bi Albanija mobilizirala in gradila utrdbe. Tudi gospodarska neodvisnost Albanije da je po novi pogodbi ohranjena. Parlament je nato soglasno odobril novo pogodbo in pokopal samostojnost Albanije.

Pogajanja med dr. Hodžo in Hlinko za vstop Slovakov v vlado so se razbila, ker ni hotel Hlinka odstopiti od svoje zahteve, da dobe Slovaki svoje avtonomno slovaško ministrstvo. Izpolnitev te zahteve bi pomenilo **uvedbo dualizma na Češkoslovaškem.** Na to pa dr. Hodža ni mogel pristati. Hlinka je izjavil, da Slovaki od svoje zahteve, da se prizna njim samobitna narodnost, ne bodo odnehali. Priznava pa dobro voljo dr. Hodže. V večini vprašanj je bil med Slovaki in dr. Hodžo sicer dosežen sporazum, toda v glavnem vprašanju, v popolni izvedbi pittsburškega sporazuma, je bil nemogoč. Vendar pa bo začel dr. Hodža izvajati del programa, glede katerega je bil dosežen sporazum.

Nedeljske volitve v Nemčiji so se končale tako, kakor je pričakoval ves svet. Volilna udeležba je bila nad vse velika, skoraj vse glasove pa je dobil Hitler. Bilo je tudi dobro poskrbljeno, da ni nihče ostal doma. Urejeno pa je bilo tudi tako, da so narodni socialisti mogli kontrolirati, kako je kdo volil. Volilna propaganda je bila tako silna, kakršne do sedaj v Nemčiji še ni bilo.

Nemških volitev se je udeležilo 44,9 milijona volilcev ali 99,9 %. Večje udeležbe res ni mogoče doseči in narodni socialisti so s to udeležbo potolkli vse volilne rekorde. Za Hitlerja je glasovalo 44,5 milijona volilcev ali 98,8 % volilcev. Proti Hitlerju, odnosno neveljavnih glasov je bilo 0,5 milijona ali 1,2 %. Vsak volilec je dobil takoj po volitvah bel gumb, ki si ga je moral vtakniti v gumbnico.

Nemški listi v svojih komentarjih nedeljskih volitev poudarjajo, da je nemški narod s svojim glasovanjem prepričujoče dokazal, da je ves za Hitlerja in da bo z jekleno vztrajnostjo branil svojo popolno suverenost. S tem dejstvom mora sedaj računati ves svet.

Nemške volitve vendar niso napravile v tujini onega vtisa, kakor so mislili hitlerjevci. Tako pišejo »Times«, da so bile nedeljske volitve v Nemčiji navadna burka. Saj nihče ni mogel postaviti kandidatov niti izbirati med kandidati. Volilci sploh niso mogli povedati svojega mnenja.

Francoska vlada je dobila pooblastilo, da poleg pred kratkim dovoljenih blagajniških zapiskov v višini 15 milijard frankov izda še nove zapiske v višini 6 milijard frankov. Novi blagajniški zapisi se bodo uporabili za utrditev meje in za oboroževanje.

General Göring je kaznoval oba nemška oficirja, ki sta preletela Strasbourg z 2 letnim zaporom v koncentracijskem taborišču.

Italijanska vojska je na severni etiopski fronti zavzela mesto Sokoto, ki leži 110 km južno od Makale in ki je važno karavansko središče. Posebno delavno pa je italijansko letalstvo, ki bombardira vse vprek vsa mesta Etiopije, tako Gondar, Harar, Kvoram itd. Znova so italijanska letala bombardirala tudi švedsko in angleško bolnišnico. Mnogo ljudi je bilo tudi ubitih, seveda največ civilistov.

Iz Adis Abebe poročajo, da so neresnične vesti, kakor da bi Sasabana že bila zavzeta od italijanskih čet.

Silno je zrastel Italijanom greben zaradi ugodne politične konjunkture, ki jim jo je ustvaril Hitler. Sedaj ne zahtevajo samo, da se sankcije prekličejo, temveč Zveza narodov naj celo izjavi, da je italijanski pohod proti Etiopiji hvalevredno delo, ker nastopa civilizirana država proti barbarski.

V Avstriji so zopet začeli izdelovati vojna letala, čemur je Avstriji izdelovanje letal prepovedano.

Med sovjetsko Rusijo in zunanjo Mongolijo je bil podpisan vojaški pakt, ki zavezuje Rusijo, da pride Mongoliji na pomoč z vso svojo vojaško silo, če bi jo napadla Japonska ali Mandžurija.

Na mongolsko-mandžurski meji je zopet prišlo do krvavega obmejnega konflikta. Tako na mongolski, ko na japonsko-mandžurski strani je bilo več vojakov ubitih.

Zveza industrijcev za »Trgovski list«

Dodatno k svojemu poročilu o zadnjem občnem zboru Zveze industrijcev v Ljubljani moramo poročati še naslednjo in zelo razveseljivo vest. Na predlog dr. **Vrhunca** je namreč občni zbor sklenil, da je za vsakega člana Zveze naročba na **vse tri številke »Trgovskega lista« obvezna.** Za to lepo priznanje »Trgovskemu listu« se Zvezi industrijcev prav iskreno zahvaljujemo. Ni nam pa treba še posebej naglašati, da bomo z isto vnemo ko doslej branili tudi v bodoče interese slovenske industrije.

S svojim sklepom je Zveza industrijcev krepko manifestirala, da je **za solidarnost** slovenskih gospodarskih stanov in v tej solidarnosti je tudi edina rešitev slovenskega gospodarstva.

Denarstvo

Razpoloženje na beograjski borzi čvrsto

»Narodno blagostanje« poroča, da so beograjski borzijanci čisto pozabili na vojno paniko, ki jih je v začetku marca tako zelo razburjala. Vsi tečaji državnih papirjev so **v porastu.** Vojna škoda je narasla na 356·5 do 357·5. 7odstotni Blair se išče po 72·5, dočim se je prodal 7odstotni Seligman po 81·75. More se zato sklepati, da bo Seligman tudi druge papirje dvignil. Zlasti je napredoval tečaj Priv. agrarne banke, to pa zaradi bližnjega občnega zbora, ker se smatra, da je izplačilo kuponov zagotovljeno. Delnice Narodne banke so se plačevale tudi že po 6.400 dinarjev.

Promet je znašal na beograjskem efektnem tržišču v preteklem tednu 3·89 milijona Din (v prejšnjem tednu pa 4·79 milij.). Največ se je prodalo vojne škode, in sicer za 1·2 milijona dinarjev.

Na **tujih borzah** so se začeli naši papirji zopet nekoliko popravljati. Najbolj se je popravilo 7odstotno posojilo iz l. 1931., ki je napredovalo za 14·50 poena na 192.

Na deviznem trgu je bila značilna **slabost franka.** V reportu se je obrestna mera zelo zvišala. Ker pa angleški intervencijski fond podpira frank, je ta v glavnem vendarle ohranil svoj tečaj. Sedaj pa tudi New York podpira London, da ta ne bi popustil.

Na beograjski devizni borzi je popustil avstrijski šiling na 930, grške drahme pa so padle na 30·25. Nekoliko je popustila tudi marka, ki se je trgovala po 13·97.

Ves **promet** je znašal na beograjski borzi v preteklem tednu 21·9 napram 17·5 milijona Din v prejšnjem tednu.

Bojazen zaradi devalvacije franka

Po londonskih pogajanjih se je pričakovalo, da se bo frank še bolj okrepil. To pa se ni zgodilo in frank je začel popuščati tako proti dolarju ko proti funtu. V Parizu se opaža veliko povpraševanje po tujih devizah. Zaradi bližnjih parlamentarnih volitev se računa s tem, da bodo pri volitvah napredovali levičarji, ki zagovarjajo devalvacijo franka. Francoska banka je v svojem tedenskem poročilu objavila, da se je njena zlata podloga zmanjšala za 277 milijonov frankov.

Omejitev izvoza pezet iz Španije

Španska vlada je objavila dekret, po katerem se omejuje izvoz pezet na znesek 5000 pezet proti potrdilu španskih carinarnic. To potrdilo je treba izročiti tujim bankam istočasno s pezetami. Brez teh potrdil španske banke ne bodo smele sprejemati pezet, ki prihajajo iz tujine. Španski bankovci, ki so danes v tujini, se morejo poslati v Španijo v 8 dneh.

Poštna hranilnica ne plačuje za vloge nad 100.000 Din nobenih obresti.

Občina v Nišu namerava ustanoviti svojo občinsko hranilnico in mestno zastavljalnico.

Avstrijska narodna banka izkazuje za leto 1935 2,98 milijona šilingov čistega dobička. Banka bo izplačala od delnice 8,24 šilinga dividende.

Avstrija namerava izvesti konverzijo svojega 6,5 % posojila iz l. 1927 v 5% posojilo, ki bi se plačalo v 10 letih.

Dresdner Bank je prvič po l. 1931 lani zopet izplačala dividendo, in sicer 4 odstotno.

Švicarsko notranje konverzacijsko posojilo, da se zniža bivše 5-odstotno zvezno posojilo na 4 odstotno, se je popolnoma posrečilo in je morala biti vsota posojila zvišana od 100 na 135 milijonov švicarskih frankov.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3.

Telefon št. 22-72.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA"

Devizno tržišče

Tendenca nestalna, promet Din 4,842.353·04.

Na poedinih borznih sestankih tekočega tedna je bil zaključen ta dnevni devizni promet:

23. III. 1,420.388·92 London-Dunaj
24. III. 816.133·40 London-Amsterd.
26. III. 1,910.345·42 London-New York
27. III. 695.485·30 Berlin-Dunaj

V primeri s prejšnjim borznim tednom izkazuje v tem tednu doseženi skupni devizni promet nazadovanje le za približno 200.000 dinarjev.

Devize	Minuli teden	Tekoči teden (v tisočih dinarjev)	
Amsterdam	32	243	
Berlin	397	557	priv. kliring
Bruselj	11	—	
Curih	79	38	
Din. deviza	331	57	avstr. priv. kl.
Dunaj	842	806	priv. kliring
Kopenhagen	33	—	
London	2413	1913	inkl. priv. kl.
Madrid	60	113	priv. kliring
New York	252	817	
Pariz	560	230	
Oslo	12	—	
Solun	—	8	boni
Trst	1	—	
Stockholm	10	60	
Varšava	6	—	

Znaten padec deviznega prometa očituje predvsem London, čigar zaključki v privatnem kliringu so pol milijona dinarjev manjši nego v minulem tednu. Seveda pa je tokrat bila za Din 400.000·— tudi manjša intervencija Narodne banke, ker je ona dala v tem tednu angleških funtov le za Din 625.000. Poleg Londona je nazadoval tudi devizni promet v avizu in dinarski devizi, dočim je bilo v New Yorku za ca. Din 600.000 več zaključkov. Tudi v nemških markah je bil promet večji.

V privatnem kliringu je bil angleški funt stalno trgovan na bazi srednjega tečaja Narodne banke t. j. Din 250·—, medtem ko so bile notice ostalih privatnih kliringov te-le:

avstrijski šiling

23. III. 1936 Din 9·34 do Din 9·44
24. III. 1936 Din 9·34 do Din 9·44
25. III. 1936 Din 9·32 do Din 9·42
27. III. 1936 Din 9·29 do Din 9·39

nemška marka

23. III. 1936 Din 13·93 do Din 14·13
24. III. 1936 Din 13·90 do Din 14·10
25. III. 1936 Din 13·88 do Din 14·08
27. III. 1936 Din 13·88 do Din 14·08

Grški boni so bili zaključeni dne 23. t. m. po srednjem tečaju Din 30·— za 100 drahem. Madrid je bil trgovan 23., 26. in 27., t. m. na bazi srednjega tečaja Din 630 za 100 šp. peset.

Devize	S primo	Narodne banke Povpr. Din	Pon. Din
Amsterdam	23. III.	2966·73	2981·32
	27. III.	2966·73	2981·32
Berlin	23. III.	1754·91	1768·78
	27. III.	1752·05	1765·93
Bruselj	23. III.	735·61	740·67
	27. III.	738·11	743·17
Curih	23. III.	1424·22	1431·29
	27. III.	1424·22	1431·29
London	23. III.	215·19	217·25
	27. III.	215·49	217·51
New York	23. III.	4311·81	4348·13
	27. III.	4320·73	4357·04
Pariz	23. III.	287·78	289·22
	27. III.	287·80	289·24
Praga	23. III	180·55	181·66
	27. III.	180·55	181·66

V razdobju tekočega borznega tedna so bile dosežene naslednje tečajne razlike (vse izraženo v poenih): Amsterdam 0, Berlin —2·86, Bruselj +2·50, London +0·26, New York +8·92, Pariz +0·02, Praga 0. Edini Curih je beležil dosledno brez izpremememb.

Efektno tržišče

Tendenca v državnih papirjih stalna

Zaključkov tudi v tem tednu ni bilo, pač pa je bila na četrtkovem in včerajšnjem borznem sestanku eksekutivna prodaja Din 11.000·— nom. 2½% drž. loterijske rente za vojno škodo à Din 340·— za kom. (dne 26. t. m.) in Din 4.500·— nom. 7% investicijskega posojila à Din 75·— za komad (dne 27. t. m.). — Notirali so državni papirji:

	23. III.	27. III.
7% inv. pos.	79 (d.)	77·— 85
8% Blair	80 81	81·50 82
7% Blair	72 73	72·50 73
7% Seligm	81 82	82·— 83
4% agr. obv.	44 46	45·— 47
6% begl. obv.	64 66	65·— 66
2·5% voj. škoda	356 358	357·— 360

Ostali državni vrednostni papirji sploh niso beležili.

Žitno tržišče

Tendenca neizpremenjeno trdna

Prometa ni bilo; cene so ostale povsem neizpremenjene tako v žitu kakor tudi v mlevskih izdelkih.

Na včerajšnjem borznem sestanku so bile dosežene naslednje cene:

Žito:	Din	Din
Koruza:		
času primerno suha, letina 1935, s kvalitetno garancijo, franko vagon nakladalna postaja	114·—	116·—
prekomerno suha, fco. vagon prekmur. postaja, plačljivo proti duplikatu	119·—	121·—
Pšenica:		
bačka, 78 kg, 2odstotka, prompt. dobava	170·—	171·—
banat., 78 kg, 2odstotka, prompt. dobava	170·—	171·—
Oves:		
nov, zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	145·—	147·50
Ajda:		
zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana .	142·50	145·—
Mlevski izdelki:		
Moka:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	260·—	265·—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu .	260·—	265·—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . .	240·—	245·—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . .	220·—	225·—
Otrobi:		
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . .	107·50	110·—

Lesno tržišče

Tendenca zelo mlačna

Na ljubljanski borzi je bilo v zadnjih par tednih zaključeno 12 vagonov hrastovih friz, ki so bile prodane za izvoz v Nemčijo.

Pred kratkim je bil v Celju občni zbor Osrednje sekcije lesnih trgovcev (pri Zvezi trgovskih združenj, dravske banovine), ki je razpravljal med drugim tudi o rezultatih in uspehih nedavne lesne konference v Ljubljani. O tem je bila sestavljena resolucija in odposlana na odločujoča mesta. Na rezultat se čaka.

Mnogo se govori in celo piše o bližnjem ukinjenju sankcij, **iz česar se pač lahko sklepa, da se že težko pričakuje konec tega nevzdržnega stanja.** Praktično pa se za ustavitev sankcij doslej ni še nič storilo in zadeva je v istem stadiju kot je bila od vsega početka. Tudi od obetanih protikompenzacij se nič ne čuje. O poteku trgovinskih pogajanj z Nemčijo se ne ve še nič pozitivnega. Sicer se trdi, da so vsaj teoretično za nas ugodno izpadla, v koliko so tudi faktično ugodna, pa bo pokazalo šele njih praktično izvajanje.

Izvoz počiva! A tudi prodaja našega lesa v državi sami je skoro nemogoča zbog visokih prevoznih tarif, o čemer se je že mnogo pisalo in debatiralo. Ureditev tega vprašanja je prepotrebna in povsem upravičena zahteva naše lesne trgovine ter **je že skrajni čas, da se to vprašanje vendar že enkrat vzame resno v pretres! Mogoče bi se le dalo vsaj z državno pomočjo omiliti lesno krizo Slovenije.**

Naša zunanja trgovina v februarju

Naš izvoz v februarju se je **znatno zmanjšal.** Dočim smo izvozili v januarju 151.730 ton blaga v vrednosti 288·8 milijona Din, smo izvozili v februarju samo 117.786 ton v vrednosti 215 milijonov Din. Tudi lani v februarju smo izvozili znatno več blaga, namreč za približno 22 milijonov dinarjev več.

Največ smo izvozili gradbenega lesa za 28 milijonov Din, prešičev za 26·4, **svežega mesa** za 24·03, tobaka v listih za 22·2, jajc za 13·1, surovega bakra za 9·9, drugih rud za 5·9, konoplje za 9·5, goved za 5·2, konj za 4·0, fižola za 2·3, hmelja za 1·4, perutnine za 3·7, puha za 2·8, govejih kož za 2·7, telečjih kož za 1·7, ovčjih za 0·8, jarčjih za 0·9, sode skupno za 1·95, cianamida za 2·9, cementa za 3·3 in svinca za 0·6 milijona dinarjev. Drugih predmetov smo izvozili v manjši vrednosti.

V primeri **z januarjem 1936** je najbolj padel izvoz svežega mesa (za več ko 31 milijonov), svinjske masti (za 9 milijonov), konoplje za 10, ter surovega bakra za 29 milijonov dinarjev. Povečal pa se je izvoz gradbenega lesa za 4 in jajc za 2 milijona dinarjev.

V **primeri s februarjem 1935** pa je **najbolj nazadoval izvoz gradbenega lesa** (za 14 milijonov) in koruze za 13 milijonov dinarjev.

Še v **večji meri pa se je povečal naš uvoz.** Tako smo v letošnjem februarju uvozili 57.629 ton blaga v vrednosti 293·7 milijona Din, dočim smo lani uvozili 50.008 ton v vrednosti 228·8 milijona dinarjev.

Največ smo uvozili bombažnih prediv in tkanin, namreč za 48 milijonov Din, surovega bombaža pa za 13·4 milijona Din. Ovčje volne smo uvozili za 3·5, volnenega prediva za 8·3 in volnenih tkanin za 18·7 milijona dinarjev. Svilenega prediva smo uvozili za skupno 10·4 milijona dinarjev.

Od drugih predmetov smo uvozili največ železnih izdelkov, cevi, tračnic in pločevine. Skupno smo uvozili teh predmetov za približno 37 milijonov dinarjev. Od drugih predmetov smo uvozili: nafte za 4·8, kož za 5·3, riža za 2·7, limon in pomaranč za 2·5, kave za 4·4, premoga za 3·0, strojev in aparatov za 11·6, elektrotehničnih predmetov za 6·1, prevoznih sredstev za 11·4, zdravil za 3·8, barve za 5·8 in tiskarskega papirja za 1·5 milijona dinarjev.

Skupno smo uvozili v januarju in februarju blaga za 636 milijonov dinarjev, dočim lani le za 503 milijone. Izvozili smo blaga le za 508 milijonov, da je bila naša **trgovinska bilanca pasivna za 132·4 milijona Din.** — To je posledica sankcij in forsiranega uvoza iz Nemčije.

Ljubljanska kreditna banka

Dne 23. marca se je vršil občni zbor delničarjev Ljubljanske kreditne banke pod predsedstvom Alojzija Vodnika. — Iz poročila upravnega sveta, ki ga je podal glavni ravnatelj Krofta, posnemamo, da je banka nadaljevala staro poslovanje z vnovčevanjem obresti in odrejenih odplačil. Starim upnikom je poleg izjemnih izplačil likvidirala vse dospele obresti in od kapitala vloge do 2000 Din. Skupna vsota vseh izplačil in kompenzacij iz starih vlog, izvršenih v času od uveljavljenja uredbe do 31. 12. 1935 znaša Din 107,769.000.

Novo poslovanje banke daje sliko stalnega napredka. V teku poslovnega leta 1935. so narasle nove vloge od Din 44,000.000 na Din 63,000.000, torej skoraj za 50%. Od tega zneska ima banka nad 26 milijonov razpoložljive gotovine v blagajnah in na žiro-računih državnih denarnih zavodov. Ostanek je plasiran v izključno dobrih kratkoročnih poslih.

Občni zbor je soglasno odobril poslovno poročilo in bilanco za leto 1935. in odobril od upravnega sveta predloženo razdelitev čistega dobička, ki znaša 3,417.432·54 Din po izvršenih odpisih na nepremičninah, inventarju in dvomljivih terjatvah. Od tega se dodeli rezervam in pokojninskemu skladu Din 2,666.504·60.

V smislu sklepa občnega zbora prejmejo prioritetni delničarji za leto 1935. na svoje delnice 4% dividendo.

Pri nadomestnih volitvah v upravni svet so bili ponovno izvoljeni inž. Oskar Dračar, dr. Ernest Rekar, Herbert Woschnagg in Jakob Zadravec, v nadzorstvo pa dr. Ivan Bolé, dr. Janko Kersnik, Viktor Naglas, Miloš Oset in Mirko Stepič.

Dobave - licitacije

Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 7. aprila ponudbe za dobavo raznih vrst olja.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 8. aprila ponudbe za dobavo železne in pocinkane pločevine ter kositra.

Licitacije:

Dne 1. aprila bo v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani III. ofertna licitacija za dobavljanje mesa ljubljanskemu garnizonu za čas od 1. aprila do 30. septembra t. l.

Dne 1. aprila bo pri štabu Savske divizijske oblasti v Zagrebu ofertna licitacija za dobavo 11.100 kilogramov kisa in 10.700 kg čebule.

Dne 1. aprila bo v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani prva ofertna licitacija za dobavo 5.315 m³ drv za potrebe vojaštva.

Dne 6. aprila bo v intendanturi štaba Jadranske divizijske oblasti v Mostaru ofertna licitacija za dobavo 15.536 kg petroleja.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Trgovinski register

Vpísali sta se nastopni tvrdki:

»Miami«, družba z o. z., lesni proizvodi, hrvatsko **»Miami« društvo s. o. j. drveni proizvodi,** Celje. — Obratni predmet: izdelovanje lesnih proizvodov, sportnih predmetov, igrač, ležalk in drugih lesnih izdelkov, njih nakup in prodaja. Osnovna glavnica v višini 160.000 je vplačana v celoti. Poslovodja Marko Benk, industrialec v Zagrebu. Prokurist: isti. Tvrdko zastopa poslovodja.

Ogorelec Terezija, proizvod modnih izdelkov, Rigonce, obč. Dobova. Obratni predmet: Izdelovanje in razpečavanje vseh modnih potrebščin. Imetnik Terezija Ogorelec, trgovka v Rigoncih.

Vpisale so se te izpremembe in dodatki:

»Jugopol«, izvozna — uvozna trgovska družba z o. z. v Celju. Odslej obratni predmet: Trgovina na debelo in drobno z mešanim, kolonialnim blagom ter z deželnimi pridelki vseh vrst, izvoz in uvoz tega blaga, zlasti v poslovni zvezi s Poljsko, agentura in komisijski posli.

Jugočeška, Jugoslovansko-češka tekstilna industrija v Kranju. Izbriše se član upravnega sveta Maks Horwitz, vpiše pa se član Stanoje Mihajlović, minister v p. v Beogradu.

Črna-Kaolin, d. d. v Ljubljani. Prisilna uprava se ustavi.

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani. Izbrišejo se člani upravnega sveta dr. Fettich, Ivan Košak, Josip Turk, dr. Šubic, inž. Zupančič, inž. Pavlin, Peter Šterk in Ivan Frelih, vpišejo pa dr. Ažman, ravnatelj TPD Anton Gersinić, univ. prof. inž. Hrovat, odvetnik dr. Kamušič, trg. poslovodja Ivan Kralj, želez. kontrolor Pavel Mašič, viš. pošt. kontrolor Franc Šalehar in stavbenik Miroslav Zupan, vsi v Ljubljani.

Tovarna hranil in pražarna »Adria« L. & M. Krebelj, družba z o. z. Ljubljana-Glince. Družbena pogodba se je izpremenila. Besedilo odslej: **Tovarna hranil in pražarna »Adria«,** družba z o. z. Izbrišejo se poslovodje: Mara Krebelj, Ljudmila Krebelj in Janko Lajovic, vpišeta pa Milan Vrhunec in Valentin Vrhunec, oba priv. uradnika v Stožicah.

Tovarna kanditov in slaščičarskih izdelkov, prodaja likerjev in žganih pijač v steklenicah Josipina Schumi, nasl. D. & E. Hribar, Ljubljana. Izstopila je javna družabnica Evgenija Hribar, zaradi česar preneha javna trgovska družba. Edini lastnik je odslej Rado Hribar. Besedilo tvrdke ostane neizpremenjeno.

Julija Weinerja naslednik — Julius Weiners Nachfolger, Celje. Trgovina s steklenim blagom in rokodelska steklarska obrt. Besedilo tvrdke odslej: Jul. Weinerja nasl. Obratni predmet odslej tudi trgovina s porcelanom, plastiko, kipi, okvirjenimi slikami in okvirji na drobno in debelo. Kot poslovodja je vstopil Ferdo Wusser, zasebni uradnik v Celju, ki ima pravico sopodpisovati kolektivno z enim družabnikom, in sicer Danielom in inž. Viljemom Rakuschem.

PUCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

LJUBLJANA - TAVČARJEVA 7 IGN. VOK

Podružnice: Krani, Novo mesto, Celje - Miklošičeva 2

Vpisane so izpremembe pravil Ljubljanske kreditne banke ter izpremembe glede delniške glavnice banke za podružnici banke v Ptuju in Mariboru.

Stanje naših kliringov

Po stanju z dne 26. t. m. je bilo stanje naših aktivnih kliringov naslednje:

Naše terjatve **proti Nemčiji** so se dvignile od 467·4 na 474 milijonov dinarjev. Zadnje izplačilo je z dne 14. julija 1935.

Naš saldo proti **Italiji** se je znižal od 158·9 na 156·9, proti **Bolgarski** pa od 0·57 na 0·54, dočim se je naš saldo proti **Turčiji** zvišal od 2·1 na 2·4 milijona dinarjev.

Avstrijski »Phönix« v težkočah

Ni še dobro zatisnil oči dr. Berliner, gen. ravnatelj »Phönixa«, čigar gospodarsko genialnost listi v svojih nekrologih kar niso mogli prehvaliti, ko je prišlo na dan, da pri tej največji avstrijski zavarovalnici ni vse v redu. Avstrijska vlada, ki je morala že preje vedeti o težkočah »Phönixa«, je končno morala priti z resnico na dan in priznati, da gre za okoli 250 milijonov šilingov primanjkljaja. Dunajska vlada je takoj nato izdala štiri zakone, da zagotovi redno poslovanje te zavarovalnice. Med drugim bodo reducirane tudi plače nameščencev in ta dohodek uporabljen za sanacijo zavarovalnice. Težave »Phönixa« so nastale predvsem zato, ker ni bila glavnica družbe v nobenem razmerju s posli družbe. Od težkoč centrale na Dunaju je prizadet predvsem — in kakor se zatrjuje edino — češkoslovaški oddelek. Čsl. vlada pa je že ukrenila vse potrebno, da čsl. zavarovanci ne bodo oškodovani.

Občni zbori

III. redni občni zbor »Edinstva«, reg. pom. blagajne bo v nedeljo, dne 5. aprila ob pol 10 v pisarniških prostorih blagajne v Celju, Aškerčeva ulica. Če ne bi bil občni zbor zaradi premajhnega števila udeležencev sklepčen, je čez pol ure drug občni zbor, ki je sklepčen ob vsaki udeležbi.

Redni občni zbor Strojilne, lesne in kemične industrije, d. d. Polzela, bo 10. aprila ob pol 12. v Ljubljani v prostorih Javnih skladišč. Na dnevnem redu je tudi predlog o znižanju delniške glavnice ter dopolnilne volitve. Delnice treba položiti pri Jadransko-podunavski banki v Beogradu.

Redni občni zbor Celjske posojilnice, d. d. bo v sredo dne 22. aprila ob 17. v sejni dvorani Celjske posojilnice. Na dnevnem redu je tudi nadomestna volitev enega člana revizijskega odbora.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

293 — Amsterdam: razne vrste mehkega lesa;

294 — Barcelona: ponuja se zastopnik za ekstrakte za strojenje;

295 — Hamburg: hrastova skorja in hrastov ekstrakt za strojenje kože.

Deželni pridelki:

296 — Solun: lucerna in seme za krmo;

297 — Hamburg: grah in bel fižol;

298 — Freeport (Illinois, U. S. A.); žajbelj;

299 — Kopenhagen: neka tvrdka išče zvezo z našimi tobačnimi zadrugami v svrho zastopstva;

300 — Lausanne: paradižnikove konzerve.

Proizvodi sadjarstva:

301 — Berlin-Friedenau: bela in rdeča vina;

302 — Liegnitz: malinov sok in sok višenj.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

303 — New York City: svinjska, telečja in druga koža za galanterijo;

304 — Hamburg: volna (100 do 200 tisoč kg);

305 — Leipzig: surovo perje za okraske.

Industrijski izdelki:

306 — Baden pri Dunaju: cevi iz bakra in medi;

307 — Kopenhagen: proizvodi domačega obrta, ročna dela (kvačkana), namizni prti in laneni prti;

308 — Amsterdam: klorov magnezij ($MgCl_2$) in terpentin;

309 — Hamburg: kremenasti fluornatrij (sodium silikofluorid);

310 — Carigrad: gumi, laki;

311 — Barcelona: eterična olja;

312 — Innsbruck: keramične plošče (glinaste, glazirane) v velikosti 15/16 cm širine in dolžine ter 6 ali 8 mm debeline v beli ali kremasti barvi.

Razno:

313 — Aachen: ponuja se zastopnik za vse proizvode;

314 — Carigrad: ponuja se zastopnik za vse proizvode;

315 — San Jose (Kostarika): ponuja se zastopnik za vse predmete.

Opomba: Neka **barcelonska tvrdka** išče zastopnika v Jugoslaviji za špansko tekstilno blago, zlasti za bombažne proizvode.

Neka **angleška tvrdka** iz Dukindielda želi uvažati v našo državo bombaž, volno, bombažno in volneno predivo ter odpadke proti kompenzaciji za izvoz naših proizvodov.

Doma in po svetu

Nedeljske občinske volitve v Dravski banovini so dale te rezultate: **V Št. Vidu nad Ljubljano** je bila vložena samo lista JRZ, ki je zato dobila vse mandate. Od 963 volilnih upravičencev je volilo 615 volilcev. — Samo listi JRZ sta bili vloženi tudi v **Ihanu** in **Dobrni** pri Celju. Udeležba volilcev 68 in 53 odstotkov. **V Št. Jerneju na Dolenjskem** je dobila lista JRZ 695 glasov, gospodarska lista pa 195 glasov. **V Radvanjih pri Mariboru** lista JRZ 290, lista delovnega ljudstva 193 glasov, volilna udeležba 63.7 %. — **V Studencih pri Mariboru** je dobila lista JRZ 149 glasov, lista g. Kaloha pa 890 glasov. **V Vitanju** je zmagala gospodarska lista župana Kranjca, ki je dobila 382 glasov, dočim je ostala lista JRZ s 115 glasovi v manjšini.

Klub poslancev JRZ je sklepal o novem položaju, ki je nastal zaradi delne zavrnitve finančnega zakona po senatu in sklenil, da prepušča odločitev o nadaljnjem postopanju predsedniku vlade.

Tudi finančni odbor je sklepal o novi situaciji, ki je nastala zaradi glasovanja v senatu. Z večino glasov je finančni odbor sklenil, da prepusti odločitev skupščini, da ona od senata predlagane izpremembe sprejme ali jih pa zavrne. V debati je večina poslancev poudarjala, da naj skupščina zaenkrat vse izpremembe sprejme, vse od senata zavrnjene amandmane pa pozneje izglasuje s posebnim zakonom.

Skupščina je soglasno odobrila proračun in finančni zakon z vsemi od senata predlaganimi izpremembami. Proračun je bil s tem definitivno sprejet. Prihodnja seja skupščine bo sklicana pismeno.

Na stanovanju Ljube Davidovića je bila konferenca voditeljev izvenparlamentarne opozicije. Konference se je udeležil za Mačkovo stranko dr. Šutej, za sam. dem. pa Vilder. Na konferenci je bil prisoten tudi Miša Trifunović, član gl. odbora radikalne stranke.

Težki izgredi so bili v Zagrebu po pogrebu nekega Javora, ki je umrl v kaznilnici v Sremski Mitrovici. Demonstranti so napadli policijo, izropali neko trgovino z orožjem in demolirali več drugih trgovin. Policija je streljala. Skupno je bilo ranjenih 30 oseb, med temi 11 policistov.

Jernej Pintar, bivši ravnatelj Jadranske banke, ki je bil od vsega početka nastavljen pri tej nekdaj naši banki, je umrl v Ljubljani. Za razvoj našega bančništva si je pridobil trajnih zaslug.

Nova uprava beograjske trgovinske zbornice se je konstituirala. Za predsednika je bil zopet izvoljen Milutin **Stanojević,** za podpredsednika pa Vojislav **Petković** in Mihajlo **Djurić.**

Finančni minister je potrdil proračun mesta Beograda v višini 314 milijonov dinarjev.

Praški župan dr. Baxa je prišel na Sušak na oddih. Deloma bo bival na Sušaku, deloma pa v Opatiji.

Finančni minister je dovolil ustanovitev nove tvornice kvasa v Banjaluki. Nova tvornica pa ne sme izdelovati špirita.

Na sobotnem občnem zboru Društva izložbenih aranžerjev v Ljubljani je bil mesto dosedanjega predsednika g. Čulka izvoljen za predsednika g. Engelman. Ustanovnina je bila določena na 500 dinarjev, članarina na 10 in podpornina na 5 Din.

Veliko zdravniško afero imajo v Novem Sadu. Neki dr. Uzelac je namreč operiral nekemu mladeniču šleze, ki jih je uporabil za pomladitev nekega bogataša. Mladenič je dobil 4000 Din, ker je žrtvoval svojo mladost. Niti mladenič, niti starec nista sedaj čisto zdrava.

V Zagrebu je bil aretiran češkoslovaški državljan Novotný, pri katerem so našli 52 kg saharina.

Elektrarna Fala zgradi daljnovod visoke napetosti 10.000 voltov iz Konjic proti Poljačanom in Makolam z odcepi v Žreče, Oplotnico, Tepanje in Žice.

Slovesna otvoritev elektrificirane proge Trst-Tržič-Gorica bo dne 21. aprila t. l.

Lažnive inženjerje je fabricirala v Jugoslaviji pariška dopisna šola »Institut Polytechnique«. Gradbeno ministrstvo je sedaj naložilo banskim upravam, da ji pošljejo seznam takih »inženjerjev«.

Največje francosko oboroževalno podjetje Schneider & Creuzot je imelo lani 20,6 milijona frankov čistega dobička in bo zopet izplačalo 80 frankov dividende od delnice.

4000 novih bojnih aeroplanov hočejo zgraditi Združene države Severne Amerike.

Britanskega upokojenega admirala Sommervillea so ubili Irci, ker je nabiral med irsko mladino dobrovoljce za angleško vojsko.

Predsednik španske republike je podpisal dekret, s katerim se more razlastiti veleposestniška posest, če v kraju primanjkuje zemlje kmetom. Veleposestniki pa se morejo proti razlastitvi pritožiti.

Belgijski ministrski predsednik bo odstopil in zopet prevzel mesto podguvernerja pri belgijski narodni banki.

Radio Ljubljana

Sreda: dne 1. aprila. 12.00: Plošče — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00: Mladinska ura — 18.40: Špiritizem (prof. Josip Šimenc) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Veliki pestri večer. Prenos iz prenovljene kolizejske dvorane. — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Radijski jazz.

Četrtek, dne 2. aprila. 12.00: Operni zbori (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Češka lahka glasba (plošče) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00: Glasbeni prizori iz živalstva (Radijski orkester) — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. Kolarič) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nac. ura — 20.00: Prenos iz Beograda — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Radijski orkester.

„Na-Na" Gostilna pri „Korlnu"

TYRŠEVA CESTA 12 / LJUBLJANA

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem preuredil bufet „Na-Na" v prvovrstno gostilno, kjer točim **pristna vina odlikovanih vinogradnikov. Prvovrstna kuhinja. Vsak čas topla in mrzla jedila. Vsak petek sveže morske ribe! Cene zmerne! Postrežba točna! Abonenti se sprejemajo!** Za cenjeni obisk se najtopleje priporoča:

„Na-Na"

Gostilna pri „Korlnu", dolgoletni plačilni natakar restavracije „Šestice"

VILI FRANCHETTI

vljudno sporoča vsem svojim cenjenim strankam, da je v

Tavčarjevi ulici št. 3

otvoril

lastni salon za dame in gospode

Specialno barvanje las

Priporoča se!

Novo otvorjena „gostilna Kmetič"

ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 5

vljudno vabi cenjene goste na dobro kapljico izbranih vin in prvovrstno kuhinjo. Vsak dan se pečejo tudi ražnjiči in čevabčiči (strokovnjaško). Za obilen obisk se priporoča

gostilničarka **Marija Kmetič**

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Izdajatelj »Konzorcij Trgovskega lista«, njegov predstavnik dr. Ivan Pless, urednik Aleksander Železnikar, tiska tiskarna »Merkur«, d. d., njen predstavnik O. Mihalek, vsi v Ljubljani.